

РЕШЕНИЕ

№ 29

гр. Благоевград, 26.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ЧЕТИРИНАДЕСЕТИ СЪСТАВ,
в публично заседание на пети февруари през две хиляди двадесет и четвърта
година в следния състав:

Председател: Г. Янев

при участието на секретаря Теофания Лазова
като разгледа докладваното от Г. Янев Търговско дело № 20231200900061 по
описа за 2023 година

Производството по делото е образувано въз основа на искова молба, подадена от Г. А. Я., ЕГН *****, с адрес гр.П., ул. „***” № *, чрез адв. Г. Й. – САК, против „ДЗИ-Общо застраховане” ЕАД, ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул. "Г. Бенковски" № 3, представлявано от К.Х.Ч. и М.К.Г.-изпълнителни директори.

С исковата молба се иска от съда да бъде постановено решение, с което **ДА БЪДЕ ОСЪДЕН** ответника, **ДА ЗАПЛАТИ** на Г. А. Я., ЕГН:*****, застрахователно обезщетение за претърпените от нея неимуществени вреди в резултат на смъртта на нейната сестра, в размер на 60 000 лв. (шейсет хиляди лева), ведно със законна лихва за забава върху претендираното от ищеца обезщетение за неимуществени вреди, за периода от датата на завеждането на доброволната претенция пред ответника 25.05.2022г., до окончателното плащане на обезщетението.

В исковата молба се твърди, че на 03.04.2022 г., около 13:00 часа, на път ВЛГ-1166 км. 2+1000, между с.Беласица и с. П., Община Петрич, е настъпил пътен инцидент, при който лицето Е. С. С., управлявайки собствения си л.а. марка "Опел", модел "Зафира" , с рег. № Е 2785 МР, поради движение с несъобразена скорост при ляв завой, губи контрол над автомобила и навлиза в пътният банкет, вследствие на което автомобилът се преобръща.

За пътния инцидент е съставен Констативен протокол за ПТП с пострадали лица рег. № 314р-8419/03.05.2022 г., по описа на РУ-Петрич. По случая е образувано ДП № 314-ЗМ-138/2022 г., по описа на РУ-Петрич.

Твърди се, че в следствие на инцидента е пострадала П. А. С., ВГН: ***** , сестра на Г. Я..

Посочва се, че непосредствено след инцидента П. С. е транспортирана с линейка в МБАЛ „Югозападна болница“-гр. Сандански. Поради тежестта на травмите е транспортирана в УМБАЛ "Света Ана. гр. София, където на 28.04.2022 г., е починала. Твърди се, че със сестра си, ищцата е имала изключително близки отношения, основани на уважение и обич, като и към настоящия момент Г. Я. не може да превъзмогне тежкото събитие, което променя коренно живота ѝ.

Твърди се, че отношенията между ищцата и нейната сестра се основавали на привързаност, разбирателство, взаимна обич, подкрепа и уважение. Ищцата Г. Я., е отгледала починалата в пътния инцидент П. С., като освен по-малка сестра, П. била като дъщеря за ищцата Г. Я.. Заедно двете са израснали в един дом, в една стая като целият им живот е бил споделен. Двете сестри са си били най-близките хора в живота, като в нито един период от живота си не са били разделени. Твърди се, че родителите на Г. и П. не са полагали грижи за отглеждането на децата си, поради което ищцата е играла основна роля в отглеждането на починалата в инцидента.

Твърди се също така, че към настоящия момент ищцата не може да приеме, че няма да може да види сестра си до края на живота си и няма да може да споделя важните моменти с нея.

Сочи се, че видно от приложения рег.№314р-8419/03.05.2022 г., по описа а РУ- Петрич, отговорността на водача на л.а. марка "Опел", модел „Зафир“ рег.№ Е 2785 МР с била застрахована по застраховка „Гражданска отговорност в "ДЗИ - Общо застраховане" ЕАД със застрахователна полица BG/06/122000007698, валидна до 26.01.2023 г.

Твърди се, че с Молба с Вх. № 94-Г-134 от 25.05.2022 г., ищцата е завела претенция срещу ответното дружество, с която е поискала да ѝ бъде изплатено застрахователно обезщетение за претърпените от нея неимуществени вреди. Въпреки, че определеният краен тримесечен срок в КЗ, е изтекъл на 25.08.2022 г., към настоящия момент, от ответното дружество не е изплатено застрахователно обезщетение на ищцата.

Твърди, че е налице правен интерес да претендира по съдебен ред изплащане на застрахователно обезщетение за претърпени от нея неимуществени вреди пряко от застрахователя на виновния водач „ДЗИ-Общо застраховане" ЕАД, ЕИК 121718407.

В законоустановения срок ответникът е депозирал отговор на искова молба. В отговора на исквата молба ответникът не оспорва валидността на застрахователния договор за застраховка „Гражданска отговорност“, обективиран в полица № BG/06/122000007698, сключен относно л. а. „Опел Зафира" с рег. № Е 2785 МР, към датата на процесното събитие.

Посочва се, че по заведеното във връзка с процесната катастрофа наказателно производство не е постановен окончателен акт. Съответно към момента не са били установени по надлежен ред вината, противоправността на действията на соченото за деликвент лице - застрахования към ответното

дружество водач, както и причинно - следствената връзка между неговото поведение и настъпилия вредоносен резултат - смъртта на П. А. С. Поради това оспорват твърдението в исковата молба че водача, чиято гражданска отговорност е била застрахована към ответното дружество с действията си е причинил настъпването на деликта и на негативния резултат - смъртта на родственицата на ищцата. Оспорват следните елементи от фактическия състав на деликта - противоправност и вина на поведението на соченото за деликвент лице и причинно - следствена връзка между неговото поведение и вредоносния резултат - смъртта на родственицата на ищцата.

Твърди се още, че ответното дружество не се е произнесло по предявената претенция, тъй като не е установен по безспорен начин фактическият състав на деликта, като поради това оспорва твърдението на ищеца, че е изпаднало в забава.

При условията на алтернативност въвеждат възражение за съпричиняване от страна на починалата в автомобила пътничка П. А. С. към настъпването на собствените ѝ увреждания от деликта. Твърди се, че с поведението си, починалото лице не е спазила разпореденото от ЗДвП поведение за пътник в МПС и нарушавайки правилата за движение, тя е станала допринесла за настъпването на уврежданията си от процесното ПТП и съответно - за настъпването на летален изход поради тях. А именно се сочи, че непоставянето на предпазния колан е станал причина е допринесъл към настъпването на летален изход. Посочва се, че в нарушение на разпоредбата на чл. 137а от ЗДвП, починалата е пътувала без поставен предпазен колан, с което е допринесла за настъпването на тежки травми, довели до настъпването на летален изход. Считат, че това обстоятелство следва да бъде взето предвид, на основание разпоредбата на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД, при определянето на справедлив размер на обезщетение в настоящото производство, като сумата за обезщетение бъде съразмерно намалена на коефициента на принос, в случай, че се установи изобщо да има основание за присъждането на обезщетение, т.е. ищцата да има качеството на лице, имащо право на обезщетение от смъртта на сестра си и да е породена отговорността на водача, застрахован към ответното дружество.

Оспорват твърдението, че ищцата Г. А. Я. - сестра на починалата П. А. С. попада в кръга на лицата, имащи право на обезщетение. Като се сочи, че в исковата молба не са представени доказателства за наличието на дълбока емоционална връзка на ищцата и починалата. Твърди се още, че от твърденията на ищцата в исковата молба дори не е изложено твърдение, че връзката между ищцата и починалата ѝ сестра да с била надхвърляща по дълбочина обичайната връзка, съществуваща между сестри, което би могло да придаде на ищцата качеството на правоимащо лице. Оспорват да е налице елемента на изключителност в настоящия случай. Поддържат, че в исковата молба не е изложено дори твърдение за т.нар. „заместваща грижа" и/или друго житейско обстоятелство, обосноваващо наличието на изключителност, поради което оспорват качеството на ищцата като правоимаща да получи обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на починалото при ПТП лице П. А. С. Оспорват твърдението, изложено в исковата молба - че

„родителите на Г. и П. не са полагали грижи за отглеждането на децата си, поради което ищцата е играла основна роля в отглеждането на починалата в инцидента”.

Допълнително се посочва, че към момента на настъпване на смъртта, сестрата на ищцата е била на 49 години, със собствено семейство, с две деца - видно от приложеното към исковата молба удостоверение за съпруг и родствени връзки, което ясно насочва, че живота на двете жени е следвал нормалния си ход и всяка от тях е поела по собствен път, което неминуемо е предизвикало отдалечаване между тях като естествен и неизбежен процес.

Оспорват и по размер исковата претенция за изплащане на обезщетение за претърпените от ищцата неимуществени вреди от смъртта на сестра й П. А. С.

Считат, че предявеният иск е неоснователен и недоказан. Сочи се, че в случай, че се установи някакво основание, то иск в размер на 60 000 лв. за неимуществени вреди е завишен по размер и не съответства на действително претърпените болки и страдания от страна на ищцата. Освен това претенцията на ищцата не е съобразена с критерия „по справедливост" и с практиката на съдилищата при компенсиране на вреди при аналогичим случаи.

При евентуалност и в случай, че бъде установено качеството на ищцата като правоимащо лице да получи обезщетение, считат, че същият следва да бъде значително намален с оглед завишения и несъобразен със съдебната практика размер на претенцията, както и с оглед приноса от починалото лице към настъпването на леталния за нея изход.

По отношение на акцесорната претенция за присъждане на лихва заявяват, че генерално оспорват този акцесорен иск като следващ съдбата на главния иск. Твърди се, че началната дата, от която застрахователя дължи изплащане на законна лихва за забава е уредена в разпоредбата на чл. 497, ал. 1, т. 1 от КЗ, поради което се оспорва изцяло твърдението, че застрахователят е изпаднал в забава.

В съдебно заседание ищцата, чрез процесуалният ѝ представител – адв. Й. поддържа исковата молба, като оспорва отговора на исковата молба. За ответника „ДЗИ-Общо застраховане” ЕАД, чрез юрк.Й. оспорва исковата молба, съгласно изложените в отговора аргументи.

По делото са събрани гласни доказателства от показанията на свидетеля Б.Я., син на ищцата Г. Я., който твърди, че за инцидента на 03.04.2022г. е разбрал на следващия ден, като именно той е съобщил на ищцата, че неговата леля и братовчедка са в болница. Като сочи, че преди инцидента неговата майка Г. Я. и починалата му леля били близки, повече от сестри, заради това, че неговата майка е била 7 години по голяма, и за нея починалата й сестра била като дъщеря. Сочи още, че когато се е родил неговата леля П. се е грижела много за него, като постоянно помагала с каквото може. Твърди, че докато е учела неговата леля П. е живеела при майка му, като не е имала друг близък човек, при когото да отседна. Относно отношенията на ищцата с нейните родители, свидетелят Я. заявява, че нямат спорове и са изключително

близки. Също свидетелят твърди, че неговата покойна леля и нейните родили са били в близки отношения. Не е имало раздори в семейството на баба му и дядо му, като ги определя като скромни хора, които гледат децата да са образовани и да се справят добре в живота. Твърди още, че допреди седем години, докато живеели все още в апартамент, а неговата починала леля работела във фабрика близо до апартамента, майка му и починалата ѝ сестра се виждали всеки ден. А след преместването им в къща неговата майка Г. и П. се чували по няколко пъти на ден.

По делото са събрани и гласни доказателства от свидетеля А. Л., баща на ищцата, в показанията си той сочи, че Г. е полагала грижи за П., като последната се е настанила в апартамента на сестра си на четиринадесет години след завършването ѝ на осми клас, това е продължило до завършването на гимназия. Като се сочи, че след преместването на П. при Г., П. е била на издръжка от Г.. В този период взаимно са се посещавали, като твърди още, че е бил в добри отношения с всички.

По настоящето дело е приложена влязла в сила присъда №27/10.07.2023г. , постановена по НОХД № 652/2023г. по описа на БОС, с което се признава подсъдимият Е. С. С., роден на *** год. в с. П., общ. П., обл. Благоевградска, с постоянен адрес в същия град, ул. „***“ №117, *** гражданин, с *** образование, ***, ***, ***, с ЕГН *****, за виновен в това, че на 03.04.2022 година, около 12.50 - 13.00 часа, на път BLG -1166, с. П. - с. Коларово, общ. П., при километър 2+1000, при управление на МПС - лек автомобил марка и модел „Опел Зафира“ с рег. № Е 27-85 мл, с посока на движение от с. Беласица, общ. П. към гр. П., е нарушил правилата за движение по пътищата, установени в:

-чл.20, ал.1 от ЗДвП - след като е бил длъжен /заради отклонено внимание и неправилна преценка на пътната обстановка/ не е контролирал непрекъснато управляваното МПС, поради което е допуснал отклонение на автомобила вдясно и излизането му на чакъления пътен банкет, на който съпротивлението при триенето на гумите в пътната настилка е по-ниско и напречният наклон е по-малък;

-чл.21, ал.2 от ЗДвП - при избиране на скоростта на движение от 65,91 км./ч. нарушил забраната за превишаване на максимално разрешената скорост за движение в този пътен участък от 50 км./ч. въведена с пътен знак „В"26, съгласно чл.47, ал.3 от ЗДвП, което при посоченото по-горе е довело до занасяне на гумите на задния мост, неуправляемост на автомобила, излизане в дясно на пътното платно за движение, удари в два крайпътни знака, падане в крайпътната канавка, преобръщане на автомобила в затревения участък край пътя и заставането му отново на гумите в състояние на покой, напречно, с предната част, сочеща към платното за движение, в резултат на което по непредпазливост е причинил смъртта на повече от едно лице, а именно - на П. А. С. от гр. П. и Е. Е. С. от гр. П. и средна телесна повреда на В.Б. С. от гр. П., изразяваща се в счупване на множество ребра, довело до трайно затрудняване на движението на снагата и десностранен пневмоторакс /навлизане на въздух в гръдната кухина/ и до разстройство на здравето, временно опасно за живота - престъпление по чл.343, ал.4 във вр. с ал.3, б.

„б“, пр.1 във вр. с ал.1, б. „в“, във вр. с чл.342, ал.1 от НК във вр. с чл.20, ал.1 и чл.21, ал.1 от ЗДвП, поради което и на основание цитираните законови текстове и във вр. с чл.373, ал.2 от НПК и чл.58а, ал.1 от НК го осъжда да изтърпи наказание "лишаване от свобода" за срок от 2 /две/ години

На основание чл.66, ал.1 от НК отлага ефективното изтърпяване на наложеното наказание „лишаване от свобода“ за срок от 3 /три/ години, считано от влизане в сила на присъдата.

На основание чл.343г във вр. с чл.37, ал.1, т.7 от НК лишава подсъдимият Е. С. С. от право да управлява МПС за срок от 2 /две/ години, считано от влизане в сила на настоящата присъда.

Приложени са още Том I и Том II от ДП №138/03.04.2022г.

От допуснатата и изготвена по делото съдебно-психиатрична експертиза се установи, че процесното ПТП се е отразило силно негативно върху психическото състояние на пострадалата Г. Я.. Същото е във връзка, че при него са пострадали сестра ѝ, племенницата ѝ, като впоследствие и двете са починали, едната на 06.04.2022г., другата на 28.04.2022г. Когато разбрала, че се е случила катастрофа с близките и тя е била много разстроена, притеснена, не можела да спи, мислела за близките си, тъй като и двете са били тежко пострадали. След смъртта на племенницата и оплакванията и се задълбочили, започнала да ходи всеки ден на черква да се моли за здравето на сестра си, имала едновременно надежда, но и притеснение, че може да се случи най-лошото. Непосредствено след инцидента не можела да спи, мислела непрекъснато за случилото се, нямала апетит, не можела да се концентрира, не можела да се справя с ежедневните си дейности. При смъртта на племенницата и тези оплаквания се засилили. Когато се наложило сестра и да замине за София поради неврохирургични усложнения от травмите тя била в тревожно очакване, била много отпаднала и притеснена, нямала настроение, не можела да организира в достатъчна степен ежедневието си. Когато разбрала за смъртта на сестра си Я. споделя, че е припаднала, като се наложило колегите да я свестяват, синът и я прибрал у дома. Била вкъщи около седмица, изпитвала силна тъга, нямала сили за нищо, не се хранела, не можела да спи, мислела непрекъснато за случилото се със сестра ѝ. Втората седмица след смъртта на сестра и започнала да ходи през няколко дни на работа, седяла по няколко часа, защото бързо се уморявала, нямала сили и настроение. При лицето към настоящия момент е налице завишена тревожност, лабилност на настроението, недобър сън, променлив апетит, като понякога с дни не се храни, друг път приема храна в по-голямо от необходимото количество.

Смъртта на П. С. е оказала негативно влияние върху психологическото състояние на нейната сестра. То се е изразило в изява на потиснато настроение, отчаяние, завишена тревожност, чувство за празнота и самота, лоши мисли, изводими от реалната житейска ситуация, нарушен сън и апетит, повишаване на телесното тегло, затруднения в организирането на ежедневието, лесна уморяемост.

Въз основа на материалите по делото и беседата с Г. Я. се налага извода, че

между нея и починалата и сестра П. С. е имало особено близка връзка, съответно двете от деца са живеели заедно, съответно в дома на родителите им, и в жилището на Г., докато П. била ученичка, към онзи период са си помагали, по-голямата сестра е подсигурила подслон, храна и издръжка на по-малката, която пък от своя страна помагала в отглеждането на детето и. До миналата година двете живеели близо една до друга /в един град/, като по данни от пострадалата почти ежедневно се виждали, защото П. работела близо до жилището на Г..

От заключението на вещите лица по въпросите по допуснатата и изготвена по делото комплексна съдебномедицинска и автотехническа експертиза се установява, че, пътничката П. А. С. е пътувала в л.а. ОПЕЛ ЗАФИРА с рег. № Е 2785 МР, на задната седалка по средата на купето. Настъпилите травматични увреждания са вследствие на удари в повърхности от вътрешността на купето като облегалките на предните седалки, тавана на купето и крайниците на двете пътнички пътували на задната седалка и/или други близки повърхности. Травмата в областта на главата най - вероятно е получена от удара ѝ в тавана при преобръщането на автомобила, травмата в областта на гръдния кош от предната лява седалка, а счупването на дясната голямопещищна кост - от предната дясна седалка, най - вероятно от усуквани и приложен страничен натиск. От техническа гледна точка (степен и локализация на деформациите по автомобила и неговата скорост) и медицинска гледна точка (липсата на специфични увреждания в областта на предната коремна стена, наличието на множество счупени ребра в ляво, компресионното чуване на трети гръден прешлен и установената черепно-мозъчна травма) се счита, че пътничката П. С. е пътувала в автомобила към момента на настъпване на ПТП без поставен предпазен колан !

Конкретният лек авт. ОПЕЛ ЗАФИРА е проектиран и заводски има монтиран предпазен колан за средната част от седалката, заводски проектиран с двуточково фиксиране и с инерционна спирачка. При правилното му поставяне предпазния колан е предназначен да задържи върху седалката, возещата се в тази зона пътничка П. А. към момента на настъпване на ПТП, като предпази тялото ѝ от силни удари и контакти във вътрешните повърхности и контакти с телата на пътници в купето. Добре известен е фактът, че използването на обезопасителни колани значително намалява тежестта на травмите в областта на главата, гърдите и корема, като не може да се изключи напълно възможността за получаване на травматични увреждания дори и при поставен предпазен колан. В конкретния случай се приема, че при правилно поставен колан и фиксиране на тялото към задната седалка биха се получили увреждания със значително по-малка тежест и шансът за спасяване живота на пострадалата би бил значително по-голям.

От заключението по съдебномедицинското изследване на трупа на П. А. С. , 48 г. и предоставената епикриза се установява: ***** Установените травматични увреждания се дължат на действието на твърди тъпи предмети и могат да се получат в условията на ПТП, вътре в автомобила, по време и начин, както е отразено в предварителните сведения.

Настоящият състав напълно кредитира изготвената комплексна съдебномедицинска и автотехническа експертиза, която кореспондира с останалия по делото доказателствен материал.

По делото е прието като доказателство извлечение от акт за смърт на П. А. С.а, както и копие на констативен протокол за ПТП с пострадали лица с рег.№ Р-8419/03.05.2022г.

От приложеното заверено копие на Удостоверение за съпруг/а и родствени връзки с изх.№68 от 16.05.2022г., издадено от община П., за П. А. С., се установи по безспорен начин, родствената връзка на починала с Г. А. Я. – сестри.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

В настоящето производство се установи по безспорен начин деянието, авторството на деликвента – Е. С. С., причинната връзка между деянието и настъпилния вредоносен резултат, както и неговата вина. Това е безспорно установено от приложена влязла в сила присъда №27/10.07.2023г. , постановена по НОХД № 652/2023г. по описа на БОС, с което се признава подсъдимият Е. С. С. за виновен в това, че при нарушение на ЗДвП, на 03.04.2022 година, около 12.50 - 13.00 часа, по непредпазливост е причинил смъртта на повече от едно лице, а именно - на П. А. С. от гр. П. и Е. Е. С. от гр. П. и средна телесна повреда на В.Б. С. от гр. П., изразяваща се в счупване на множество ребра, довело до трайно затрудняване на движението на снагата и десностранен пневмоторакс /навлизане на въздух в гръдната кухина/ и до разстройство на здравето, временно опасно за живота - престъпление по чл.343, ал.4 във вр. с ал.3, б. „б“, пр.1 във вр. с ал.1, б. „в“, във вр. с чл.342, ал.1 от НК във вр. с чл.20, ал.1 и чл.21, ал.1 от ЗДвП, поради което и на основание цитираните законови текстове и във вр. с чл.373, ал.2 от НПК и чл.58а, ал.1 от НК е осъден да изтърпи наказание "лишаване от свобода" за срок от 2 /две/ години Като на основание чл.66, ал.1 от НК е отложено ефективното изтърпяване на наложеното наказание „лишаване от свобода“ за срок от 3 /три/ години, считано от влизане в сила на присъдата. На основание чл.343г във вр. с чл.37, ал.1, т.7 от НК подсъдимият Е. С. С. е лишен от право да управлява МПС за срок от 2 /две/ години, считано от влизане в сила на настоящата присъда.

Съгласно чл. 300 ГПК, влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, неговата противоправност и виновността на дееца.. Отговорност за вреди от лично поведение се носи тогава, когато това поведение е противоправно, виновно и когато в причинна връзка с него са произтекли вредите, чието обезщетяване се търси. В кумулативност са налице всички предпоставки за ангажиране на отговорността по чл. 45 от ЗЗД. Практиката на Върховния касационен съд е трайна и непротиворечива относно това, че при уважен иск срещу делинквента по чл. 45 ЗЗД е допустим прекият иск на увреденото лице по чл. 432, ал. 1 КЗ (срещу застрахователя по застраховка Гражданска отговорност. Уважаването на деликтния иск ще има значение

само за основателността на прекия иск.

По делото не се спори относно валидното застрахователно правоотношение между дружеството ответник и деликвента, като това обстоятелство е безспорно и е обявено за ненуждаещо се от доказване.

Съгласно чл. 498, ал. 3 от КЗ допустимостта на прекия иск против застрахователя е обвързана с наличието на започната процедура по доброволно уреждане на отношенията между пострадалия при ПТП и застрахователя по задължителна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите" и изтичането на тримесечен срок от предявяването на претенцията пред застрахователя или пред негов представител. Не се спори, че на 25.05.2022 г. ищцата са отправили до ответното дружество писмена застрахователна претенция за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди, за доказването на което е представена Молба с Вх. №94-Г-134 от 25.05.2022г. Към момента на подаването на молбата до ответника не е била влязла в сила присъда №27/10.07.2023г. , постановена по НОХД № 652/2023г., поради което към онзи момент не е било установено по безспорен начин противоправното деяние, вината, и връзката между деянието и противоправния резултат.

По безспорен начин се установи, че П. А. С. – сестра на ищцата, е починала от удари вследствие на ПТП – видно от комплексната автотехническа и съдебномедицинска експертиза.

Материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък са лицата, посочени в Постановление № 4 от 25.V.1961 г. и Постановление № 5 от 24.XI.1969 г. Първо с Постановление № 4/25.V.1961 г. Пленумът на ВС се е произнесъл, че за неимуществени вреди следва да бъдат обезщетявани само най-близките на пострадалия – деца, съпруг и родители, и то след като се установи, че действително са претърпели болки и страдания. По-късно с Постановление № 5/24.XI.1969 г., Пленумът на ВС е признал право на обезщетение и на отглежданото, но неосиновено дете, съответно на отглеждащия го, както и на лицето, което е съжителствало на съпружески начала с починалия. С ТР 1/2016 на ОСНГТК на ВКС материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък са лицата, посочени в Постановление № 4 от 25.V.1961 г. и Постановление № 5 от 24.XI.1969 г. на Пленума на Върховния съд, и по изключение всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени. Обезщетение се присъжда при доказани особено близка връзка с починалия и действително претърпени от смъртта му вреди.

Особено близка привързаност може да съществува между починалия и негови братя и сестри. Връзките помежду им се характеризират с взаимна обич, морална подкрепа, духовна и емоционална близост. Когато поради конкретни житейски обстоятелства привързаността е станала толкова силна, че смъртта на единия от родствениците е причинила на другия морални болки

и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене нормално присъщите за съответната родствена връзка, справедливо е да се признае право на обезщетение за неимуществени вреди и на преживелия родственик. В тези случаи за получаването на обезщетение няма да е достатъчна само формалната връзка на родство, а ще е необходимо вследствие смъртта на близкия човек преживелият родственик да е понесъл морални болки и страдания, които в достатъчна степен обосновават основание да се направи изключение от разрешението, залегнало в постановления № 4/61 г. и № 5/69г. на Пленума на ВС - че в случай на смърт право на обезщетение имат само най-близките на починалия.

БОС като взе предвид събраните по делото доказателства от показанията на разпитаните свидетели – Б.Я. и А. В., приема за установено, че Г. Я. е помагала в отглеждането на починалата си сестра П., *** в период между 8 клас и завършването на гимназия. Като двете са в били близки отношения.

Съдът кредитира изготвената по делото съдебно-психиатрична експертиза от вещо лице – д. И. относно установяването на факта, че процесното ПТП, при което са пострадали сестрата, племенницата на ищцата, се е отразило силно негативно върху психическото състояние на Г. Я.. Съдът кредитира още твърдението, че след смъртта на племенницата ѝ оплакванията се задълбочили. Заключение на вещото лице не се кредитира в частта, в която се твърди, че между ищцата Г. Я. и починалата ѝ сестра П. С. е имало особено близка връзка. В тази си част заключението на вещото лице не кореспондира с показанията на свидетелите Б.Я. и А. Л.. От техните показания не може да бъде направен единствен извод за изградена особено близка и трайна житейска връзка, надхвърляща по интензитет обичайната връзка между сестри, както и претърпени значителни морални болки и страдания от загубата с продължително проявление във времето.

Не се установи по безспорен и категоричен начин, твърдението в исковата молба, че родителите на Г. и П. не са полагали грижи за децата си, поради което ищцата е играла основна роля в отглеждането на починалата. Показанията и на двамата свидетели създават индиция, че отношенията между двете сестри и техните родители са добри, като се основават на взаимна помощ, уважение и липса на конфликти.

Не се установи по безспорен и категоричен начин, че връзката между починалата П. С. и нейната сестра Г. Я. се характеризират с взаимна обич, морална подкрепа, духовна и емоционална близост, когато поради конкретни житейски обстоятелства привързаността е станала толкова силна, че смъртта на единия от родствениците е причинила на другия морални болки и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене нормално присъщите за съответната родствена връзка. От свидетелските показания се установи, че Г. е полагала грижи за сестра си П. в ученическите и години, както и че преди около 7 години докато семейството на Г. е живеело близо до фабриката, в която П. е работела, същите са се виждали всеки ден. В този случай БОС приема, че отношенията между двете сестри не надвишават по интензитет нормално приетите.

Също така от СПЕ се установи, че е налице негативното отражение върху психиката на ищцата от смъртта на нейната сестра П., като нейно състояние се е задълбочило след смъртта на нейната племенница. Не се установи по безспорен начин, че психическото състояние на ищцата и морални болки и страдания, които е преживяла са само вследствие на смъртта на нейната сестра, тъй като състоянието се влошава след смъртта на племенницата й, видно от СПЕ.

В СПЕ се сочи, че е създадена особено силна връзка между П. и Г.. Съдът намира, че не са налице особени обстоятелствата, които да водят до особено силна връзката между ищцата и починалата й сестра, които да нахвърлят по интензитет отношенията и моралната връзка които са нормално присъщи за такива родственици, видно то събраните гласни доказателства. Съответно моралните болки и страдания не са надвишили по интензитет нормално присъщите. Взема се предвид и възрастта, на която се намират сестрите.

Само за пълнота, съдът намира основателно за възражението на ответника на основание чл. 51, ал.2 от ЗЗД за съпричиняване. Видно от комплексната съдебномедицинска и автотехническа експертиза в конкретния случай се приема, че починалата не е носила предпазен колан към момента на ПТП, както и че при правилно поставен колан и фиксиране на тялото към задната седалка биха се получили увреждания със значително по-малка тежест и шансът за спасяване живота на пострадалата би бил значително по-голям. Това води до единствен извод, че непоставянето на предпазния колан от страна на починалата П. С.а е имала принос за настъпване на вредите.

Окръжен съд – Благоевград приема, че иска на ищцата Г. А. Я. е неоснователен, тъй като тя не е материално легитимирана да получи обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на нейната сестра П. С. , тъй като не попада в кръга на лицата, посочени в Постановление № 4 от 25.V.1961 г. и Постановление № 5 от 24.XI.1969 г. на Пленума на Върховния съд, и по изключение всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени. В настоящето производство остана недоказано, че поради конкретни житейски обстоятелства привързаността е станала толкова силна, че смъртта на единия от родствениците е причинила на другия морални болки и страдания, надхвърлящи по интензитет и времетраене нормално присъщите за съответната родствена връзка.

На основание чл. 78, ал. 8, вр. ал. 3 ГПК ищецът следва да заплати и възнаграждение за представителството на ответника от юрисконсулт. Като съобрази степента на фактическа и правна сложност на делото и размерите по чл. 25, ал. 1 НЗПП, съдът определя възнаграждението за сумата 450 лв.

Като взе предвид, че с Определение №192/19.04.23г. съдът е освободил Г. Я. от такси и разноски, то същата следва за заплати на ответната страна сумата от 900 лв. представляваща депозит за СМЕ и САТЕ, както и сумата от 20 лв. депозит за свидетел, тъй като в с.з. проведено на 25.09.23г. е

постановено връщане на сумата от 20 лв. надвнесена като депозит. По отношение на сумата от 497 лв. за възнаграждение за вещо лице за изготвяне на СПЕ, същата следва да остане за сметка на съда.

Воден от гореизложеното БОС

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен предявения от Г. А. Я., с ЕГН: ***** , адрес гр. П., ул. „****“ № , срещу „ДЗИ-Общо застраховане“ ЕАД, ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул. "Г. Бенковски" № 3, иск по чл. 432, ал. 1 от Кодекса за застраховането, за постановяване на решение, с което да се осъди ответното дружество да заплати на ищцата сумата в размер на 60000 /шестдесет хиляди/ лева, представляваща обезщетение за претърпени от ищцата неимуществени вреди претърпени в резултат на смъртта на нейната сестра П. А. С. от ПТП, настъпило на 03.04.22г., ведно със законната лихва за забава върху претендираното от ищцата обезщетение за неимуществени вреди за периода от завеждането на доброволната претенция пред ответника до окончателното плащане на обезщетението.

ОСЪЖДА Г. А. Я., с ЕГН: ***** , да заплати на „ДЗИ-Общо застраховане“ ЕАД, ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул. "Г. Бенковски" № 3 сторените по делото разноси, а именно 600 /шестстотин/ лева от депозит за КСМАТЕ, 300 /триста/ лева – депозит за СМЕ, 20/двадесет/ лева депозит за свидетел в общ размер от **920 /деветстотин и двадесет/ лева** на основание чл. 73, ал.3 от ГПК

ОСЪЖДА Г. А. Я., с ЕГН: ***** , да заплати на „ДЗИ-Общо застраховане“ ЕАД, ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул. "Г. Бенковски" № 3 разностите за юрисконсултско възнаграждение в размер на 450 /четиристотин и петдесет/ лева

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Апелативен съд-София в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Благоевград: _____